

Izvērtējums par Valmieras novada pašvaldības tiešo līdzdalību Sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU", reģistrācijas Nr.44103002824

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmo daļu publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojas viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) tiek novērsta tirgus nepilnība – situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta otrajā daļā noteikts, ka publiska persona pirms kapitālsabiedrības dibināšanas vai līdzdalības iegūšanas esošā kapitālsabiedrībā veic paredzētās rīcības izvērtējumu, ietverot arī ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt šā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus. Veicot izvērtējumu, publiska persona konsultējas ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem, kā arī ievēro komercdarbības atbalsta kontroles jomu regulējošu normatīvo aktu prasības.

Valmieras novada pašvaldība ir veikusi izvērtējumu par tās līdzdalību Sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU", reģistrācijas Nr.44103002824.

Saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 1.punktu viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (ūdensapgāde un kanalizācija; siltumapgāde; sadzīves atkritumu apsaimniekošana; notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana) neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" dibināta 1993.gada 25.februārī un tā nodrošina pašvaldības autonomās funkcijas izpildi – organizē iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (ūdenssaimniecības pakalpojumus) Valmieras novada Mazsalacas pilsētas, Mazsalacas pagasta un Skaņkalnes pagasta ciema iedzīvotājiem, veic teritoriju, zaļo zonu, ielu un ceļu kopšanu un uzturēšanu, Pašvaldības īpašumā un valdījumā esošu nekustamo īpašumu uzturēšanu.

Līdz 30.06.2021. Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" kapitāla daļu turētājs bija Mazsalacas novada pašvaldība. Administratīvi teritoriālās reformas ietvaros Valmieras novada pašvaldībā tika apvienotas šādas pašvaldības: Beverīnas novada pašvaldība, Burtnieku novada pašvaldība, Kocēnu novada dome, Mazsalacas novada pašvaldība, Naukšēnu novada pašvaldība, Rūjienas novada pašvaldība, Strenču novada dome un Valmieras pilsētas pašvaldība. Pašvaldībām apvienojoties, izveidota jauna atvasināta publiska persona – Valmieras novada pašvaldība, un tā atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma Pārejas noteikumu 6.punktam ir attiecīgajā novadā iekļauto pašvaldību institūciju, finanšu, mantas, tiesību un saistību pārņēmēja.

Pamatojoties uz Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pārejas noteikumu 6. punktu, ar Valmieras novada pašvaldības domes 08.07.2021. lēmumu Nr.12 "Par kapitālsabiedrību kapitāla daļu/akciju īpašnieku maiņu" (protokols Nr.3, 4.§) noteikts, ka ar 2021.gada 1.jūliju Valmieras novada pašvaldībai pieder novada pašvaldībā apvienotajām pašvaldībām piederējušās kapitāla daļas/akcijas. Ņemot vērā minēto, no 01.07.2022. Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" vienīgais dalībnieks ir Valmieras novada pašvaldība.

Kopš 1993.gada 25.februāra Sabiedrības pamatkapitālā ir ieguldīti 2 145 905 eiro.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" ir publiska kapitālsabiedrība Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma izpratnē. Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" nav līdzdalības citās kapitālsabiedrībās.

Ar Mazsalacas novada pašvaldības domes 2015.gada 16.decembra lēmumu Nr.22.8 "Par

tiešās līdzdalības saglabāšanu SIA "Banga KPU" (protokols Nr.22., 8) noteikts Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Mazsalacas slimnīca" vispārējais stratēģiskais mērķis – sniegt Mazsalacas novadā komunālos pakalpojumus (ūdensapgāde un kanalizācija, notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana).

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" Vidēja termiņa darbības stratēģijā 2020.-2022.gadam noteikti stratēģiskie mērķi:

1. ilgtermiņā nodrošināt nepārtrauktu un kvalitatīvu ūdensapgādes, kanalizācijas un notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas pakalpojumu pieejamību un sniegšanu fiziskām un juridiskām personām:
 - 1.1. paaugstināt ūdensapgādes un notekūdeņu kanalizācijas sistēmu darbības efektivitāti, samazinot dzeramā ūdens noplūdes tīklā, novēršot gruntsūdeņu infiltrāciju notekūdeņu savākšanas tīklā;
 - 1.2. modernizēt tehnoloģiskos procesus, paaugstināt tehnoloģisko iekārtu energoefektivitāti, tādejādi samazinot izmaksas,
2. nodrošināt maģistrālo ūdens apgādes un kanalizācijas tīklu uzturēšanu un paplašināšanu,
3. veicināt novada ekonomisko izaugsmi, nodrošināt ražošanas infrastruktūru ar ūdens un kanalizācijas pakalpojumiem,
4. vidi saudzējošas un resursus taupošas infrastruktūras attīstība.1

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" komercdarbības veidi (NACE klasifikators) saskaņā ar statūtiem:

- ūdens ieguve, attīrīšana un apgāde (36.00);
- notekūdeņu savākšana un attīrīšana (37.00);
- ēku uzturēšanas un ekspluatācijas darbības (81.10);
- cita veida tīrīšanas darbi (81.29);
- augkopības pamatdarbības (01.61).

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" pamatdarbības veids ir dzeramā ūdens sagatavošana un piegāde, notekūdeņu savākšana un attīrīšana Mazsalacas pilsētā, Mazsalacas un Skaņkalnes pagastā. Pakalpojumi tiek sniegti Valmieras novada Mazsalacas apvienības administratīvajā teritorijā (bijušajā Mazsalacas novada administratīvajā teritorijā līdz 30.06.2021.).

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" nav reģistrēta Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēju reģistrā, jo sniegto sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu apjoms nevienā veidā (ūdens ieguve un sagatavošana, ūdens piegāde, notekūdeņu savākšana un novadīšana, notekūdeņu attīrīšana) nepārsniedz 100 000 m³ gadā.

Citu institūciju komercsabiedrībai izsniegtās darbības atļaujas:

- ūdens resursu ieguves atļaujas Nr.VA17DU0004, Nr.VA10DU0008 dzeramā ūdens ieguvei uz visu darbības laiku;
- B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VA10IB0060, Nr.VA10IB0010 uz visu darbības laiku.

2020.gada 13.janvārī starp Mazsalacas novada pašvaldību un Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" noslēgts līgums "Par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu Mazsalacas novadā" Nr.4/202, ar kuru Mazsalacas novada pašvaldība piešķir Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" ekskluzīvas tiesības sniegt ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus Mazsalacas pilsētās, Mazsalacas pagasta un Skaņkalnes pagasta teritorijās (no 01.07.2021. Valmieras novada Mazsalacas apvienības teritorijā).

Pamatojoties uz Mazsalacas novada domes 2015.gada 17.jūnija lēmumu Nr.9.10 2015.gada 27.jūlijā starp Mazsalacas novada pašvaldību un Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" noslēgts Deleģēšanas līgums Nr.121/2015 ar kuru Mazsalacas novada pašvaldība deleģēja Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" veikt no likuma "Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 1.punktā un 15.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktās pašvaldības autonomās funkcijas – komunālo pakalpojumu nodrošināšana un savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, izrietošus pārvaldes uzdevumus: lietus ūdens kanalizācijas tīklu apkalpošanu, remontu un uzturēšanu; publiskā lietošanā esošo teritoriju un zaļo zonu uzturēšanu un labiekārtošanu; ielu, ceļu un citu publiskā lietošanā esošo

teritoriju tīrīšanu ziemas periodā.

2011.gada 29.decembrī starp Mazsalacas novada pašvaldību un Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" noslēgts apsaimniekošanas pilnvarojuma līgums Nr.179/2011, ar kuru Mazsalacas novada pašvaldība uzdod Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" pārvaldīt un uzturēt Mazsalacas novada pašvaldības īpašumā un valdījumā esošus nekustamos īpašumus – dzīvojamās ēkas, dzīvojamās un nedzīvojamās telpas, dzīvojamās mājas un dzīvojamo ēku palīgēkas.

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" pakalpojumu saņēmēji: mājāsaimniecības (savrupmājas), daudzdzīvokļu māju apsaimniekotāji, valsts un pašvaldības iestādes, uzņēmumi, nākotnes klienti (nav pievienojušies vai atrodas ūdens, kanalizācijas un siltumapgādes tīklu attīstības interešu robežā) Valmieras novada Mazsalacas apvienības teritorijā. Valmieras novada Mazsalacas apvienības teritorijā iekļaujas Mazsalacas pilsētas, Mazsalacas, Skaņkalnes, Sēļu un Ramatas pagastu teritorijas.

Ūdensapgādes pakalpojumu sniegšanas teritorija ir funkcionāli saistīta ar ūdensapgādes pakalpojumu pieejamību, sākot no ūdens ieguves vietām līdz ūdens sagatavošanas stacijai un maģistrālo un sadalošo ūdensvadu teritorijā. Ūdensapgādes pakalpojumu sniegšanas teritorijas attīstība saistīta ne tikai ar investīciju atmaksāšanās ekonomisko principu, bet vērsta uz ūdensapgādes sistēmas drošību un ugunsdzēsības prasību ievērošanu, nodrošinot ūdensvadu sacilpojumu visā teritorijā.

Pašvaldības pienākums ir gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (ielu, ceļu un laukumu būvniecība, rekonstruēšana un uzturēšana; ielu, laukumu un citu publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apsaimniekošana; parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; atkritumu savākšanas un izvešanas kontrole; pretplūdu pasākumi).

Viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir sniegt palīdzību iedzīvotājiem dzīvokļa jautājumu risināšanā. Likuma "Par pašvaldībām" 14.panta otrās daļas 3.punktā noteikts, ka pašvaldībām ir pienākums to funkciju izpildei racionāli un lietderīgi apsaimniekot savu kustamo un nekustamo mantu likumā noteiktajā kārtībā. Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 6.² panta otrā daļa nosaka, ka publiskas personas nekustamā īpašuma valdītājs šā īpašuma pārvaldīšanu nodrošina tieši vai pastarpināti, uzdodot pārvaldīšanas darbības veikt savā padotībā esošai iestādei vai kapitālsabiedrībai, kuras pamatdarbības veids ir nekustamā īpašuma pārvaldīšana.

Saskaņā ar likuma "Par dzīvojamo māju privatizāciju" 50. panta septīto un astoto daļu pašvaldības pienākums ir pārvaldīt dzīvojamo māju līdz tās pārvaldīšanas tiesību nodošanai dzīvokļu īpašnieku sabiedrībai vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai, ja dzīvojamā mājā nav privatizēti visi privatizācijas objekti. Pienākums pārvaldīt dzīvojamo māju pašvaldībai ir arī tad, ja dzīvojamā mājā ir privatizēti visi privatizācijas objekti, bet nav sasaukta dzīvokļu īpašnieku kopsapulce. Līdz ar to secināms, ka pašvaldībai ir deleģēts pienākums veikt saimniecisko darbību. Secīgi, šis pienākums ar deleģējuma līgumu ir nododams citai personai, tostarp pašvaldības kapitālsabiedrībai.

Līdz ar to secināms, ka pašvaldības pienākums ir veikt saimniecisko darbību, sniedzot apsaimniekošanas pakalpojumu dzīvokļu īpašniekiem, kuri pēc dzīvokļu privatizēšanas nav lēmuši par apsaimniekošanas pakalpojuma sniedzēju.

"Viens no svarīgākajiem faktoriem, kas var ietekmēt tirgus dalībnieku uzvedību tirgū, ir kavējošu šķēršļu esamība vai neesamība tirgū, kā arī tas, cik tie ir nozīmīgi un kādas ir to pārvarēšanas iespējas. Barjeras ieiešanai tirgū ir jebkuri tiesiska, organizatoriska un tehnoloģiska, ekonomiska un finansiāla rakstura faktori vai apstākļi, kuri traucē vai apgrūtina potenciālo tirgus dalībnieku ienākšanu tirgū un tādējādi neļauj tam vienlīdzīgi konkurēt ar tiem tirgus dalībniekiem, kuri jau darbojas konkrētajā tirgū." ¹

Valmieras novada pašvaldības administratīvajā teritorijā pazemes ūdens ieguvi un ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus nodrošina arī SIA "Valmieras ūdens", SIA "BN KOMFORTS", Pašvaldības SIA "RŪJIENAS SILTUMS", Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "KOCĒNU KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA".

Valmieras novada pašvaldības administratīvajā teritorijā ielu un laukumu uzturēšanas darbus veic Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "VALMIERAS NAMSAIMNIEKS", Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Clean R".

Valmieras novada pašvaldības administratīvajā teritorijā apsaimniekošanas pakalpojumus veic Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "VALMIERAS NAMSAIMNIEKS", Sabiedrība ar

ierobežotu atbildību "KOCĒNU KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA", Pašvaldības SIA "RŪJENAS SILTUMS", SIA "BN KOMFORTS", Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "VIND".

SIA "Valmieras ūdens" nodibināta ar Valmieras pilsētas domes 2004.gada 2.decembra lēmumu Nr.602 (protokols Nr.19, #30) kā Valmieras pilsētas domes Ūdensapgādes un kanalizācijas nodaļas tiesību un saistību pārņēmēja. Uzņēmumu reģistra komercreģistrā reģistrēta 2004.gada 13.decembrī ar reģistrācijas numuru 44103033608.

SIA "Valmieras ūdens":

- reģistrēta ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēju reģistrā ar Nr.U10132 2014.gada 28.oktobrī.
- saņēmusi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izsniegtu licenci Nr.E23028/1 (siltumenerģijas pārvadei un sadalei).
- reģistrēta siltumenerģijas tirgotāju reģistrā ar Nr.ST0049 no 2012.gada 1.janvāra.

Uzņēmums no 2014.gada oktobra sniedz Valmieras pilsētas administratīvajā teritorijā:

- ūdenssaimniecības pakalpojumu, atbilstoši Deleģēšanas līgumam Nr.600/2-4.4.5/14.98 (2014.gada 2.oktobris) noslēgtam starp Valmieras pilsētas pašvaldību un SIA "Valmieras ūdens";
- siltumapgādes pakalpojumu, atbilstoši Deleģēšanas līgumam Nr.600/2-4.4.5/14.98 (2014.gada 2.oktobris) noslēgtam starp Valmieras pilsētas pašvaldību un SIA "Valmieras ūdens";
- inženierkomunikāciju (ūdensapgādes, sadzīves kanalizācijas un siltumapgādes jomā) izbūves un remonta pakalpojumu;
- decentralizētās kanalizācijas (nosēdbedru satura) savākšanas un transportēšanas pakalpojumu.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "KOCĒNU KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA" reģistrēta 2014.gada 4.novembrī Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra komercreģistrā ar reģistrācijas numuru 44103096618. Sabiedrības dalībnieks ir Valmieras novada pašvaldība, kurai pieder 100% no Sabiedrības pamatkapitāla.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "KOCĒNU KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA":

- reģistrēta ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēju reģistrā ar Nr.U10150.
- reģistrēta siltumenerģijas ražotāju reģistrā ar Nr.SR0292.
- saņēmusi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izsniegtu licenci Nr.E23076 (siltumenerģijas pārvadei un sadalei).
- reģistrēta siltumenerģijas tirgotāju reģistrā ar Nr.ST0095 .

Uzņēmums no 2015.gada 1.maija sniedz Kocēnu novada administratīvajā teritorijā (no 2021.gada 1.jūlija Valmieras novada administratīvajā teritorijā):

- ūdenssaimniecības pakalpojumu, atbilstoši Deleģēšanas līgumam Nr.5.19.62/2015/4 (2015.gada 15.aprīlis) noslēgtam starp Kocēnu novada domi un Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "KOCĒNU KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA";
- siltumenerģijas ražošanas un apgādes pakalpojumu, atbilstoši Deleģēšanas līgumiem Nr.5.19.6/2015/6 (2015.gada 6.februāris) un Nr.5.19.6.2/2015/3 (2015.gada 15.aprīlis) noslēgtiem starp Kocēnu novada domi un Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "KOCĒNU KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA";
- inženierkomunikāciju (ūdensapgādes, sadzīves kanalizācijas un siltumapgādes jomā) izbūves un remonta pakalpojumu;
- decentralizētās kanalizācijas (nosēdbedru satura) savākšanas un transportēšanas pakalpojumu;
- daudzdzīvokļu dzīvojamo namu apsaimniekošanas pakalpojumu."

Pašvaldības SIA "RŪJENAS SILTUMS" dibināta 2001.gada 13.jūlijā, reģistrēta 2004.gada 22.oktobrī Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra komercreģistrā ar Nr.44103023807. Sabiedrības dalībnieks ir Valmieras novada pašvaldība, kurai pieder 100% no Sabiedrības pamatkapitāla.

Pašvaldības SIA "RŪJENAS SILTUMS":

- reģistrēta siltumenerģijas ražotāju reģistrā ar Nr.SR0123;
- reģistrēta siltumenerģijas pārvades un sadales reģistrā ar Nr.S-011;

- reģistrēta siltumenerģijas tirgotāju reģistrā ar Nr.ST0051.

Saskaņā ar 2013.gada 13.aprīļa deleģēšanas līgumu Nr.23/2013 Pašvaldības SIA "RŪJENAS SILTUMS" veic no likuma "Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktās pašvaldības autonomās funkcijas – komunālo pakalpojumu nodrošināšana, izrietošus pārvaldes uzdevumus: organizēt siltumapgādes pakalpojumus Rūjienas pilsētas administratīvajā teritorijā; dzeramā ūdens ieguve un ražošana atbilstoši dzeramā ūdens obligātajām nekaitīguma un kvalitātes prasībām, notekūdeņu savākšana un novadīšana līdz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, notekūdeņu attīrīšana un novadīšana virszemes ūdensobjektos atbilstoši noteikumiem par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī, kanalizācijas pakalpojumu nodrošināšana Rūjienas apvienības teritorijā, siltumapgādes, ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu un infrastruktūras, kas izmantojama sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai, uzturēšana, apkalpošana, atjaunošana un rekonstrukcija.

Saskaņā ar 2021.gada 21.maijā noslēgto apsaimniekošanas līgums Nr.RNP/3-16/21/31 Pašvaldības SIA "RŪJENAS SILTUMS" likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta septītajā daļā noteiktajā kārtībā pārvalda un apsaimnieko Rūjienas novada pašvaldības teritorijā esošās privatizētās dzīvojamās mājas, kuru pārvaldīšanas tiesības nav nodotas dzīvokļu īpašnieku sabiedrībai vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai.

SIA "BN KOMFORTS" dibināta 1993.gada 8.februārī, reģistrēta 2003.gada 1.augustā Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra komercreģistrā ar Nr.44103002754. Sabiedrības dalībnieks ir Valmieras novada pašvaldība, kurai pieder 100% no Sabiedrības pamatkapitāla.

SIA "BN KOMFORTS" reģistrēta ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēju reģistrā ar Nr.U10022 no 2014.gada 28.oktobra.

Uzņēmums Burtņieku novada administratīvajā teritorijā (no 2021.gada 1.jūlija Valmieras novada Burtņieku apvienības administratīvajā teritorijā) sniedz sekojošus pakalpojumus:

- ūdenssaimniecības pakalpojumus no 2013.gada 8.aprīļa pakalpojumu, atbilstoši Deleģēšanas līgumam Nr.3-21/232-2013 noslēgtam starp Burtņieku novada pašvaldību un SIA "BN KOMFORTS";
- siltumenerģijas ražošanas, piegādes un tirdzniecības pakalpojumus no 2018.gada 28.septembra atbilstoši Deleģēšanas līgumam Nr.3-21/2018/869 noslēgtam starp Burtņieku novada pašvaldību un SIA "BN KOMFORTS";
- apsaimniekošanas pakalpojumu dzīvokļu īpašniekiem, kuri pēc dzīvokļu privatizēšanas nav lēmuši par apsaimniekošanas pakalpojuma sniedzēju.

Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumi tiek sniegti šādās ūdens ieguves vietās: Burtņieku ciemata centrs, Burtņieku Ausekļa pamatskola, Ēvele, Jeri, Lizdēni, Matīši, Rencēni, Rūpnieki, Vanagi, Vecate. Siltumapgāde tiek nodrošināta no Burtņieku Centra un Burtņieku Ausekļa pamatskolas katlu mājām. SIA "BN KOMFORTS" sniedz ēku apsaimniekošanas pakalpojumu Valmiermuižā un Burtņieku pagastā.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "VALMIERAS NAMSAIMNIEKS" dibināta 2001.gada 13.februārī, reģistrēta 2004.gada 16.aprīlī Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra komercreģistrā ar Nr. 44103022271. Sabiedrības dalībnieks ir Valmieras novada pašvaldība, kurai pieder 100% no Sabiedrības pamatkapitāla.

Ar Valmieras pilsētas domes 2015.gada 23.decembra lēmumu Nr.499 (protokols Nr.13, 33.§) Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "VALMIERAS NAMSAIMNIEKS" noteikts vispārējais stratēģiskais mērķis – nemainīga kvalitātes standarta uzturēšana daudzdzīvokļu dzīvojamo māju pārvaldīšanā, dzīvojamā fonda attīstības veicināšana, efektīva Pašvaldības administratīvās teritorijas labiekārtošana un sanitārās tīrības nodrošināšana.

Pamatojoties uz Valmieras pilsētas pašvaldības 2021.gada 28.janvāra lēmumu Nr.37 (protokols Nr.2, 41.§) 2021.gada janvārī starp Pašvaldību un SIA "VALMIERAS NAMSAIMNIEKS" noslēgts līgums Deleģēšanas līgums Nr.01.830/2.4.4.8/21/80, ar kuru Pašvaldība deleģē Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "VALMIERAS NAMSAIMNIEKS" veikt no likuma "Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktās pašvaldības autonomās funkcijas – gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, tajā skaitā – ielu, ceļu un laukumu būvniecība, rekonstruēšana un uzturēšana, parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana, kapsētu izveidošana un uzturēšana; saskaņā ar Dzīvnieku aizsardzības likuma 39.pantu vietējās pašvaldības izveido un uztur dzīvnieku patversmes, izķer, izmitina un aprūpē izķertos un atsavinātos mājas (istabas) dzīvniekus, kā arī izmitina un aprūpē bezpalīdzīgā

stāvoklī nonākušus savvaļas dzīvniekus vai slēdz līgumu ar fizisko vai juridisko personu par šādu dzīvnieku izķeršanu, izmitināšanu, uzturēšanu un aprūpi;

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Clean R" dibināta un komercreģistrā reģistrēta 2004.gada 31.maijā ar Nr.40003682818. Sabiedrības galvenais pamatdarbības veids ir atkritumu savākšana (pēc Lursoft datiem NACE kods 38.11). Sabiedrības mājaslapā interneta vietnē www.cleanr.lv publicēta informācija, ka uzņēmums sniedz atkritumu apsaimniekošanas un šķirošanas pakalpojumus, teritoriju un ceļu uzturēšanas pakalpojumus, būvgružu šķirošanu un pārstrādi. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Clean R" veic teritoriju un ielu uzturēšanu un tīrīšanu Valmieras pilsētā. Lai gan uzņēmums reklamē sevi ar apjomīgu darbaspēku (1300 darbinieki) un 50 000 apkalpojamo klientu, 2021./2022.gada ziemas sezonā Valmieras pilsētā ar ielu un ietvju tīrību un slīdamības novēršanu bija lielas problēmas. Uzņēmums aizbildinājās ar darbaspēka trūkumu. Tas norāda, ka uzņēmumam ir nesamērīgi mazs darbaspēka apjoms apkalpojamo klientu daudzumam un tas rada problēmas sniegtā pakalpojuma kvalitātē un arī kvantitatē.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "VIND" dibināta un komercreģistrā reģistrēta 2004.gada 20.septembrī ar Nr.44103022958. Sabiedrības galvenais pamatdarbības veidi ir Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata (pēc Lursoft datiem NACE kods 68.32) un Restorānu un mobilo ēdināšanas vietu pakalpojumi (pēc Lursoft datiem NACE kods 56.10). Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "VIND" sniedz pārvaldīšanas pakalpojumus Valmierā, Smiltēnē un Rīgā. Valmieras pilsētas teritorijā tā apsaimnieko un pārvalda nedaudz dzīvojamās mājas.

Lai arī minētās kapitālsabiedrības pirmšķietami ir konkurenti Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU", tomēr kapitālsabiedrību pakalpojumu sniegšanas teritorijas nepārklājas. Preces/pakalpojumus, ko nodrošina Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU", iepirkt no privātajiem tirgus dalībniekiem nav iespējams, jo privātajā sektorā nav piedāvājuma, kas atbilstu visām normatīvo aktu prasībām. Pašvaldības līdzdalība Sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" nerada šķēršļus privātās uzņēmējdarbības attīstībai.

Pašvaldības iesaiste komercdarbībā ar Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" starpniecību nerada negatīvu ietekmi uz privātajiem uzņēmējiem un konkurences procesu kopumā arī citos tirgos, kurus varētu skart kapitālsabiedrības saimnieciskā darbība. Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" pamatdarbības jomā tās pakalpojumu sniegšanas teritorijā ir konstatējamās tirgus nepilnības pazīmes, kā rezultātā privātais sektors nav spējīgs nodrošināt visu pakalpojumu nepieciešamajā apjomā. Ja Pašvaldība izlemtu neturpināt līdzdalību Sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU", privāto tirgus dalībnieku kapacitāte nebūtu pietiekama, lai spētu nodrošināt pakalpojumus, jo sekmīgai darbības nodrošināšanai ir nepieciešamas būtiskas investīcijas.

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" budžeta lielāko daļu veido Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" līdzekļi – EUR 177 611, jeb 52,1%, savukārt Eiropas Savienības (turpmāk – ES) un Latvijas valsts finansējums ES projektu (ūdens un kanalizācijas tīklu būvei un rekonstrukcijai) īstenošanai, kurš atzīts ieņēmumos 2021. gadā – EUR 163 270, jeb 47,9%.

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" pamatdarbības un papildu darbības finansēšanas līdzekļi:

1.tabula

Sabiedrības komercdarbības veidi saskaņā ar Statūtiem		Pašu līdzekļi	ES un LV finansējums ES projektu realizācijai	Aizņēmumi no bankām
2.1.	ūdens ieguve, attīrīšana un apgāde (36.00)	x	x	
2.2.	notekūdeņu savākšana un attīrīšana (37.00)	x	x	
2.3.	ēku uzturēšanas un ekspluatācijas darbības (81.10)	x		
2.4.	cita veida tīrīšanas darbības (81.29)	x		
2.5.	augkopības pamatdarbības (01.61)	x		

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" neto apgrozījuma izmaiņas periodā no 2017.gada līdz 2021.gadam atspoguļotas attēlā Nr.1

Attēls Nr.1 "Neto apgrozījuma izmaiņas periodā no 2017.gada līdz 2021.gadam"

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" pārskata gada peļņas/zaudējumu izmaiņas periodā no 2017.gada līdz 2021.gadam atspoguļotas attēlā Nr.2:

Attēls Nr.2 "Pārskata gada peļņas/zaudējumu izmaiņas periodā no 2017.gada līdz 2021.gadam"

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" nesaņem ne valsts, ne Valmieras novada pašvaldības budžeta dotācijas zaudējumu segšanai.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" no 2017.gada līdz 2021.gadam strādājusi ar zaudējumiem.

Ar Valmieras novada pašvaldības domes 26.05.2022. lēmumu Nr.336 "Par kapitālsabiedrību, kurās Valmieras novada pašvaldībai pieder kapitāla daļas, 2021.gada peļņas

izlietošanu un zaudējumu segšanu" (protokols Nr.11, 19.§) nolemts Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" zaudējumus segt no nākamo gadu peļņas.

Sabiedrībai ir necīga iespēja strādāt ar peļņu, jo ir veikti lieli kapitālieguldījumi rekonstruējot un paplašinot ūdenssaimniecības tīklus un izmaksās pamatlīdzekļu nolietojums (tiem pamatlīdzekļiem, kas ieguldīti par pašu līdzekļiem, kuri nav ES fondu finansēti) sastāda 38% no neto apgrozījuma.

Līdzdalības pārvērtēšanas procesā, identificēti riski nodot Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" pakalpojumu sniegšanu privātajam sektoram, izvērtēta to ietekme iestāšanās gadījumā (radītās sekas).

Ja Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" sniegtie pamatdarbības pakalpojumi tiktu pilnībā nodoti privātajam sektoram, tad pastāv iespēja, ka iestājas kāds no sekojošiem riskiem:

- kvalitātes risks – ietaupot līdzekļus vai nespējot sniegt pakalpojumu nepieciešamajā apjomā, var ietekmēt pakalpojuma kvalitāti, kas savukārt var radīt citus riskus;
- pakalpojuma sadārdzināšanās – cenu kāpums;
- pakalpojumu nepieejamības risks – pastāv risks, ka pakalpojuma pieejamība ir ierobežota vai nav pieejama vispār jo, piemēram, privātais komersants, darbojoties šajās jomās, varētu izlemt pārtraukt saimniecisko darbību, ja neapmierina saimnieciskās darbības rezultāts;
- vides un iedzīvotāju veselības risks – kapitālsabiedrība nodrošina ar dzeramo ūdeni pilsētas un pagastu iedzīvotājus. Nododot pakalpojumu privātajam sektoram, iespējams risks, ka netiks nodrošināts pieprasījums pēc dzeramā ūdens, kas var radīt draudus veselībai. Tāpat iespējams vides risks piesārņojumam, jo šobrīd kapitālsabiedrība nodrošina kanalizācijas pakalpojumus, savācot patērētāju radītos notekūdeņus un nodrošinot to attīrīšanu. Nepilnīgā apjomā un nekvalitatīvi sniegti pakalpojumi var radīt draudus apkārtējai videi;
- sniegto pakalpojumu sniegšanas operativitātes vājināšanās;
- iesākto projektu īstenošanas apdraudējums – izmaksu neattiecināšanas risks;
- uzraudzības un kontroles iespēju samazināšanās;
- pakalpojumu sniedzēja maksātnespējas gadījumā, Pašvaldība nespēs operatīvi organizēt iedzīvotājiem nepieciešamo pakalpojumu sniegšanu.

Minētie riski ir ļoti būtiski. Nododot Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" pakalpojumus privātam sektoram, iespējams, ka visi minētie riski rada negatīvu ietekmi uz sabiedrības interesēm, samazinot pakalpojumu kvalitāti vai pieejamību.

Pašvaldības ieskatā alternatīvi veidi kā riskus samazināt nepastāv, jo:

- 1) kapitālsabiedrība veic vienu no pašvaldības deleģētajām autonomajām pašvaldības funkcijām – nodrošina Valmieras novada Mazsalacas apvienības iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (ūdensapgādi un kanalizāciju, notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana);
- 2) sniedz apsaimniekošanas pakalpojumu dzīvokļu īpašniekiem, kuri pēc dzīvokļu privatizēšanas nav lēmuši par apsaimniekošanas pakalpojuma sniedzēju;
- 3) kapitālsabiedrība veic darbību nozarēs, kuru infrastruktūras attīstībai ir nepieciešami lieli kapitālieguldījumi – nemateriālie (attīstībai, licenču tiesības) un materiālie (komunikāciju un iekārtu uzturēšanai, energoefektivitātei, kā arī paplašināšanai, jo tīklu pārklājums ir nepietiekošs, turklāt pieaug aglomerācija). Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" pārtraucot savu darbību, tirgus nespētu nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā, t.i., liela daļa no Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" sniegtajiem pakalpojumiem faktiski vairs nebūtu pieejami.

Ņemot vērā ievērojamo Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" sniegto pakalpojumu nozīmību Valmieras novada Mazsalacas apvienībā, ir būtiski saglabāt pašvaldības kontroli pār ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu. Pašvaldības iesaiste minēto pakalpojumu nodrošināšanā ar tai piederošas kapitālsabiedrības starpniecību garantē pakalpojuma stabilitāti, nepārtrauktību un kvalitāti, kas secīgi ir saistīta ar pašvaldības spēju nodrošināt Valsts civilās aizsardzības plānā un pašvaldības civilās aizsardzības plānā noteiktos pienākumus.

Teorētiski lielu kapitālieguldījumus varētu veikt arī kāds cits tirgus dalībnieks, privātā sektora komersants, bet tad, komersanta maksātspējas gadījumā, pašvaldība nespēs operatīvi organizēt iedzīvotājiem ūdensapgādi un kanalizācijas pakalpojumus, kas būtiski ietekmēs sabiedrības ikdienas vajadzības.

Ūdens apgādes un kanalizācijas pakalpojumi un ūdenssaimniecības pakalpojuma nodrošināšanai esošā infrastruktūra ir gan stratēģiski svarīgs pakalpojums, gan stratēģiski nozīmīgs īpašums, jo skar gan iedzīvotāju veselības un vides piesārņojuma jautājumus, pie tam ūdensapgādes pakalpojuma pieejamība ir viena no cilvēku ikdienas pamatvajadzībām. Kapitālsabiedrība uztur ūdenssaimniecības tīklu un kanalizācijas notekūdeņu objektus, veic nepārtrauktu sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu, nodrošina pakalpojuma drošības prasību ievērošanu, tādā veidā nodrošinot kvalitatīvu pakalpojumu.

Kapitālsabiedrība ir labākais veids kā organizēt iedzīvotājiem no likuma "Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 2.punktu izrietošās pašvaldības autonomās funkcijas – gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību un no likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta septītās daļas izrietošo pašvaldības pienākumu - dzīvojamo māju pārvaldīšana un apsaimniekošana. Pašvaldībai nebūtu vēlams pārņemt šo funkciju tiešā pārvaldē, paplašinot savu administratīvo resursu, kā arī palielinot budžeta izdevumus pakalpojumu sniegšanai.

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" darbība ir saistīta ar pamatvajadzību nodrošināšanu iedzīvotājiem. Kapitālsabiedrības stratēģiskais mērķis izriet no likuma "Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktās autonomās funkcijas – organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (ūdensapgāde un kanalizācija; sadzīves atkritumu apsaimniekošana; notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana) neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds. Bez iedzīvotāju nodrošināšanas ar kvalitatīviem pakalpojumiem ūdenssaimniecības jomā, Kapitālsabiedrības stratēģiskais mērķis ir arī iestāžu, tai skaitā pašvaldības iestāžu, un komercsabiedrību nodrošināšana ar minētajiem pakalpojumiem.

Lai gan Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" darbība noteiktās pašvaldības autonomās funkcijas ietvaros ir uzskatāma par komercdarbību, un tās nodrošinātie pakalpojumi ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai un iedzīvotāju labklājībai un izriet no pašvaldības vispārējiem stratēģiskajiem mērķiem ūdens apgādes un kanalizācijas pakalpojuma nodrošināšanā, kā arī tiek piedāvāts organizēt iedzīvotāju īpašumu apsaimniekošanas funkciju tajos īpašumos, kuros nav apsaimniekošanas sabiedrības, veicot izvērtējumu, secināms, ka Valmieras novada pašvaldībai ir vairākas kapitālsabiedrības, kuras nodrošina līdzīgus no likuma "Par pašvaldībām" 14.panta otrās daļas 3.punkta, 15.panta pirmās daļas 1. un 2.punkta un likuma "Par dzīvojamo māju privatizāciju" 50. panta septītās un astotās daļas izrietošus pakalpojumus un deleģētas pašvaldības funkcijas.

Ņemot vērā lietderības principu un virzītos uz pēc iespējas vienotu īpašumu apsaimniekošanas sistēmu un pārvaldīšanas modeli, ir pamatota kapitālsabiedrību, kuras nodrošina ūdens ieguvī, attīrīšanu un apgādi, notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu, dzīvojamo un nedzīvojamo ēku pārvaldīšanu un remontu, Pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un apsaimniekošanu, reorganizācija ar mērķi, nodrošinot lietderīgāku pakalpojumu sniegšanu Valmieras novada pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotājiem, veikt deleģētos uzdevumus efektīvāk ar mazāku finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu.

No Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma izriet, ka pašvaldības kapitālsabiedrību iespējams reorganizēt apvienojot, sadalot un pārveidojot.

No līdzdalības Sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" izvērtējuma, secināms, ka to ir iespējams reorganizēt, sadalot sašķelšanas ceļā. Sašķelot Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU", daļu mantas, kas nepieciešama ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanai, iespējams nodot Pašvaldības SIA "RŪJENAS SILTUMS", daļu mantas, kas nepieciešama dzīvojamo un nedzīvojamo ēku pārvaldīšanas un remonta, pašvaldības infrastruktūras uzturēšanas un apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanai – Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "VALMIERAS NAMSAIMNIEKS". Reorganizācijas rezultātā Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BANGA KPU" beigs pastāvēt bez likvidācijas.

Kā būtiskākie kapitālsabiedrību reorganizācijas ieguvumi minami:

- stiprināta korporatīvā pārvaldība – labākā prakse uzņēmuma pārvaldībā, efektīvāka stratēģiskā koordinācija, kontroles sistēma;

- efektīvāka administrācija, t. sk. centralizētas administratīvās funkcijas, atbalsta funkciju optimizēšana, uzlabota resursu, tai skaitā personāla, plānošana un izmantošana;
- vienota ģpašumu apsaimniekošanas un pārvaldīšanas sistēma;
- iespēja veikt izdevīgākus iepirkumus, ņemot vērā uzņēmuma lielumu.